

عنوان مقاله:

ارزیابی توان تولید خاک با استفاده از شاخص های پوشش گیاهی

محل انتشار:

نهمین کنگره علوم خاک ایران (سال: 1384)

تعداد صفحات اصل مقاله: 4

نویسندگان:

اکرم فاطمی - کارشناس ارشد خاکشناسی مرکز تحقیقات حفاظت خاک و آبخیزداری

جمال قدوسی - استادیار پژوهشی مرکز تحقیقات حفاظت خاک و آبخیزداری

سیدخلاق میرنیا - استادیار دانشگاه تربیت مدرس

خلاصه مقاله:

توان تولید خاک شامل حاصلخیزی خاک و تمامی عواملی است که به نوعی بر روی رشد و نمو گیاه تأثیر می گذارند. حاصلخیزی خاک نیز عبارتست از وضعیت خاک از نظر قابلیت تأمین عناصر ضروری برای رشد گیاه بدون آنکه غلظت هیچ عنصری به حد سمیت برسد (4) نوع و تراکم پوشش گیاهی تحت تأثیر عواملی مانند توپوگرافی، خاک، ژئومرفولوژی و اقلیم می باشد (1) نتایج حاصل از بررسی رابطه بین پوشش گیاهی و برخی عوامل محیطی از قبیل تشعشع خورشیدی، قابلیت نگهداری آب، تبخیر و تعرق و بارندگی توسط فرحناک و بیات (1977) مشخص کننده این بوده است که بین متغیرهای یاد شده در بالا، رابطه معنی داری با پوشش گیاهی وجود دارد (8) نتایج بدست آمده از پژوهش دالبرگ (2000) درخصوص تفاوت های بین متغیرهایی نظیر گونه های گیاهی، ترکیب و فراوانی گیاهان با خاک و انواع استفاده از اراضی (عمومی، خصوصی و قرق) نشانگر این است که علت اصلی وجود پوشش های گیاهی با ویژگی های متفاوت در تفاوت نحوه استفاده از اراضی نمی باشد، بلکه اختلافات به ارتفاع از سطح دریا، شیب، جهت و خصوصیات فیزیکوشیمیایی خاک بستگی داشته و تولیدات گیاهی به طور مستقیم با افزایش جزئی بارندگی افزایش می یابد (6) به طوری که نوع خاک و به خصوص بارندگی بر استقرار و درصد پوشش گیاهی تأثیر می گذارد. با بررسی رابطه بین فراوانی فرم های علفی، بوته ای و درختی با عوامل محیطی نظیر ارتفاع، شیب و جهت شیب و برخی ویژگی های خاک مانند EC، pH، درصد رطوبت و عمق خاک نتیجه گیری شده است که همبستگی زیادی بین فرم های رویشی گیاهان با عوامل محیطی و برخی ویژگی های خاک وجود دارد. براساس تحقیقات اسمیت و همکاران (1990) مشخص شده است که همبستگی زیادی بین ارتفاع محل استقرار گیاهان و میزان بارندگی به عنوان متغیرهای مستقل و نوع و تراکم پوشش گیاهی به عنوان متغیرهای وابسته وجود دارد (10) نتایج حاصل از مطالعات انجام شده در مناطق کوهستانی نیز نشانگر وجود همبستگی قوی بین عوامل ارتفاع محل، نوع و تراکم پوشش گیاهی است (2) در رابطه با تأثیر جهت دامنه ها توماس و اسکویپر (1991) به این نکته دست یافته اند که در نیمکره شمالی میزان انرژی خورشیدی دریافتی در مقایسه با دامنه های جنوبی کمتر بوده و به همین دلیل تبخیر، تبخیر و تعرق کمتر انجام می گیرد (11) به طوری که در شیب های شمالی میزان رطوبت خاک همواره بیشتر از دامنه های جنوبی است که تأثیر قابل ملاحظه ای را بر تراکم پوشش گیاهی می گذارد. آرچی بالد (1995) نیز عنوان می کند که شرایط اقلیمی هر منطقه به وسیله زمین و اتمسفر آن دریافت می شود (5). نتایج حاصل از تحقیقات مارش (1991) نیز تأیید کننده موارد فوق می باشد. به نحوی که براساس یافته های نامبرده مشخص شده است که میزان انرژی خورشیدی دریافتی در رابطه با جهت دامنه ها تأثیر قابل ملاحظه ای بر روی نوع و تراکم پوشش گیاهی و شرایط محیطی دارد. از آنجا که توان تولید خاک تحت تأثیر روابط و عملکرد عوامل درونی و بیرونی اقلیمی و محیطی می باشد. از این رو، مقاله حاضر سعی شده است نتایج حاصل از پژوهش انجام شده در زمینه ارزیابی توان تولید ...

کلمات کلیدی:

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/11493>

